

SEMINARSKI RAD

Predmet: Monetarne i javne finansije

Tema: Platni bilans

SADRZAJ

Uvod.....	str.1
1. Pojam i definicija platnog bilansa.....	str.1
1.1. Metodologija sastavljanja platnog bilansa.....	str.3
2. Devizni bilans.....	str.5
3. Obracunski bilans.....	str.5
4. Vrste transakcija koje se registruju u platnom bilansu....	str.6
5. Struktura platnog bilansa.....	str.7
6. Stanje platnog bilansa.....	str.8
7. Uravnotezenje platnog bilansa.....	str.9
Zakljucak.....	str.10
Literatura.....	str.12

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

UVOD

Između privrednih subjekata, različitih nacionalnih privreda, odvijaju se ekonomske transakcije u vidu izvoza, uvoza, zajmova, i kredita.

Sve te transakcije rezultiraju međunarodnim plaćanjima putem novčanih doznaka i raznih drugih instrumenata plaćanja. Zbog toga se ukupan (sistematski) pregled svih ekonomskih transakcija između subjekata (rezidenata) jedne zemlje i (rezidenata) drugih zemalja, obično za godinu dana, naziva bilans plaćanja.

Bilans plaćanja je sastavni deo sistema privrednih bilansa koji iskazuje osnovne makroekonomske varijabile u nacionalnoj privredi kao i njihove međusobne odnose. Platni bilans ima razduženije oblike statističkog iskazivanja u odnosu na račun inostranstva, koji nije jedini ni najpotpuniju prikaz ekonomskih transakcija sa inostranstvom među društvenim računima.

Račun inostranstva je u sistemu društvenih računa u izvesnom smislu rezidualan, u njemu se ističu transakcije svih sektora sa inostranstvom. On je potreban da bi se ceo sistem "zatvorio". Sam sistem, međutim, prvenstveno prikazuje proizvodnju, potrošnju i akumulaciju u domaćoj privredi. Platni bilans, s' druge strane, u potpunosti je posvećen prikazivanju ekonomskih transakcija sa inostranstvom, te, stoga pretenduje na znatno detaljnije evidentiranje i prezentiranje.

Po metodologiji koju propisuje četvrto izdanje priručnika MMF (IMF, 1977 godina.), u platnom bilansu se iskazuje 112 vrsta transakcija (stavki), dok su u privrednim bilansima ove transakcije samo delom iskazane (kapitalne transakcije se skoro uopšte ne iskazuju), odnosno agregirane su svega 16 stavki.

1. POJAM I DEFINICIJA PLATNOG BILANSA

Prikazivanje platnog bilansa u različitim oblicima menjalo se tokom istorije, u zavisnosti od toga kako se menjala robna i finansijska struktura međunarodnih ekonomskih odnosa.

Tako na primer, u doba merakantilizma, potreba za razlikovnije platnog od trgovinskog bilansa nije se osećala, zato što su se trgovinske transakcije obavljale uglavnom uz istovremeno plaćanje zlatnim svetskim novcem.

Praktično je izvoz i uvoz bio jednak prilivu i odlivu zlata, odnosno poklapao se sa obimom međunarodnih plaćanja zemlje. U razvoju kapitalizma i međunarodnih kreditnih odnosa, kretanje robe i novca u ekonomskim odnosima zemlje sa inostranstvom, više se ne poklapa.

Javila se potreba da se statistički registruju i robne i finansijske transakcije sa inostranstvom, nezavisno od načina finansijske likvidacije, a na drugoj strani bi se iskazivali svi oblici međunarodnih plaćanja jedne zemlje u određenom vremenskom periodu. Takvi dvostrani pregledi ekonomskih transakcija sa inostranstvom, dobili su naziv platnog bilansa, prvi put u Velikoj Britaniji – sredinom 19 veka.

Pojam platnog bilansa, je, međutim, još dugo ostao nedovoljno precizno definisan. Osnovna dilema je bila: da li platni bilans treba da registruje samo efektivno izvršeno plaćanja i naplate u platnom prometu zemlje sa inostranstvom (u određenom periodu) ili treba da prikazuje sve ekonomske transakcije obavljene u istom razdoblju, bez obzira na vreme njihove finansijske likvidacije.

U **užem smislu**, građanski teoretičari poznavali su bilans plaćanja kao izraz izvršenih efektivnih plaćanja.

Širi koncept platnog bilansa obuhvata sve ekonomske transakcije obavljene u određenom vremenu, bez obzira na trenutak efektivnog plaćanja.

Definicija platnog bilansa izvedena je iz osnovne definicije koju je Međunarodni monetarni fond utvrdio u Priručniku bilansa plaćanja 1950 godine (IMF, 1950 god.). Po njoj **platni bilans jeste sistematski pregled (u obliku dvostranog bilansa) svih ekonomskih transakcija, obavljenih u određenom periodu između rezidenata neke zemlje i stalnih stanovnika (rezidenata) drugih zemalja.**

Ova definicija je tokom vremena pretrpela određene promene koje su bile uslovljene promenama robne, finansijske, i institucionalne strukture međunarodnih ekonomskih odnosa. Kada su, posle 1958 godine, mnoge nacionalne valute ponovo postale konvertibilne, oživeli su i međunarodni tokovi privatnog kapitala. Definicija platnog bilansa doživela je izmene u Priručniku Međunarodnog monetarnog fonda 1961 godine (IMF, 1961 godina) i u dodatku Priručniku 1973 godine (IMF 1973 godina). Ove poslednje izmene bile su najvećim delom posledica raspada Bretonvudskog međunarodnog monetarnog sistem i masovnog prelaska deviznih kurseva nacionalnih valuta i sistema fiksnih u režim fluktuirajućih (plivajućih kurseva).

1977. godine je objavljeno novo, četvrto izdanje Priručnika platnog bilansa (IMF 1977 godina) čiji se najvažniji delovi takođe publikuju u uvodnim napomenama Godišnjaka platnog bilansa (IMF, 1978. godina). Ova poslednja najnovija zvanična definicija platnog bilansa glasi : **Platni bilans je statistički pregled za određeni period koji iskazuje**

- (a) transakcije robom, uslugama i dohotkom između jedne privrede i ostalog sveta**
- (b) promene vlasništva i druge promene u monetarnom zlatu i Specijalnim pravima vučenja koje data privreda poseduje, promene u potraživanjima i obavezama prema ostalom svetu**
- (c) jednostrane transfere i protivstavke koje su potrebne za uravnoteženje, u računovodstvenom smislu, svih stavki po onim pomenutim transakcijama koje se međusobno ne potiru.⁽¹⁾**

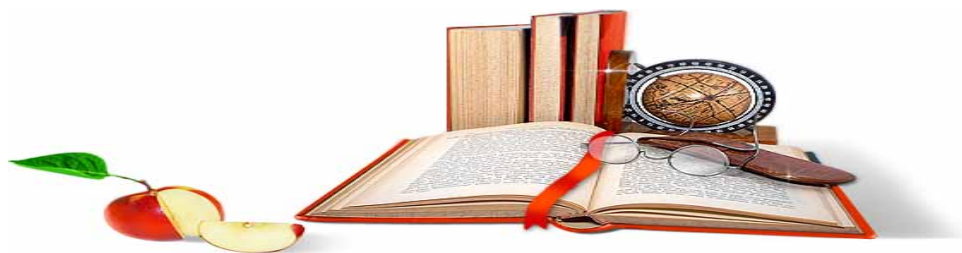
U platno bilansnom smislu nacionalna, privreda sastoji se od ekonomskih subjekata čiji je centar ekonomske aktivnosti i ekonomskih interesa na njenoj teritoriji. Rezydentima se smatraju fizička lica koja imaju stalno prebivalište u zemlji za koju se platni bilans sastavlja. Osoblje diplomatskih misija i građani na lečenju ili studijama u inostanstvu smatraju se nerezidentima (u platnom bilansu). Iseljenici koji su konačno promenili sovje prebivalište (najčešće i državljanstvo) takođe su nerezidenti. Zato se njihove doznake smatraju jednostranim transferima. Migranti na privremenom radu u inostranstvu smatraju se rezidentima privrede koju su privremeno napustili, a njihove uštede (doznake) se računavaju u društveni proizvod njihove matične zemlje. U platnom bilansu te zemlje njihove doznake se tretiraju kao prihodi faktora proizvodnje iz inostranstva i registruju se u bilansu robe i usluga. Pravna lica čija je privredna aktivnost registrovana prema propisima zemlje na njenoj teritoriji, smatraju se rezidentima. Rezidenti su i svi organi države, odnosno društveno političkih zajednica. Agencije države u inostranstvu smatraju se njenim rezidentima. Poslovne jedinice privrednih organizacija u inostranstvu se smatraju rezidentima one zemlje na čijoj teritoriji obavljaju svoje aktivnosti.

Međudržavne i međunarodne organizacije se uglavnom smatraju rezidentima zemlje na čijoj su teritoriji locirane. Važan izuzetak predstvaljeju međunarodne ekonomske organizacije, Ujedinjenih nacija i njenih specijalizovanih agencija. One se smatraju rezidentima jednog imaginarnog područja izvan nacionalne teritorije svih država. Za sve zemlje ove institucije su nerezidenti.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET



NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com